

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของเครื่องมือเกษตร

เครื่องมือเกษตร หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการทำงานเกษตร เพื่อให้เกิดการทุ่มแรงในการทำงาน และยังสามารถช่วยอำนวยความสะดวกให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพมากขึ้น

ความสำคัญของเครื่องมือเกษตร

๑. ช่วยให้เกษตรกรทำงานได้อย่างรวดเร็วขึ้น
๒. ทำให้ทันเวลาและทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก
๓. ก่อเกิดผลผลิตสูงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

ประเภทของเครื่องมือเกษตร

ประเภทเครื่องมือเกษตรในการปลูกพืช สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภทดังนี้

๑. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานดิน

- ๑.๑ จอบ ใช้สำหรับขุดงานดิน พรวนดิน ถากหญ้า ดายหญ้า
- ๑.๒ เสียม ใช้สำหรับขุดหลุม ขุดดิน พรวนดิน
- ๑.๓ พลั่ว ใช้สำหรับตักดิน สาดดิน ตักปุ๋ย
- ๑.๔ ปุ้งกี๋ ใช้สำหรับใส่ดิน ใส่ปุ๋ยเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้าย
- ๑.๕ คราด ใช้สำหรับเกลี่ยดิน คราดหญ้าหรือคราดขยะไปทิ้ง
- ๑.๖ ช้อนปลูก ใช้สำหรับขุดหลุมปลูก ย้ายต้นกล้า พรวนดิน ตักดิน ตักปุ๋ย
- ๑.๗ ส้อมพรวน ใช้สำหรับพรวนดินให้ร่วนซุย

๒. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานพืช

- ๒.๑ กรรไกรตัดหญ้า ใช้สำหรับตัดหญ้าหรือตัดแต่งหญ้า
- ๒.๒ กรรไกรตัดกิ่ง ใช้สำหรับตัดแต่งกิ่งไม้ให้สวยงาม
- ๒.๓ บัวรดน้ำ ใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้
- ๒.๔ ถังน้ำ ใช้สำหรับตักน้ำหรือใส่น้ำเพื่อรดน้ำต้นไม้
- ๒.๕ มีดตายหญ้า ใช้สำหรับตายหญ้าหรือลิดกิ่งไม้

การใช้เครื่องมือเกษตรและความปลอดภัย

๑. หากใช้เครื่องมือครั้งแรกต้องศึกษาวิธีใช้ให้ละเอียดก่อน
๒. ตรวจสอบสภาพของเครื่องมือให้อยู่สภาพเรียบร้อยก่อนใช้หากชำรุดความซ่อมแซมก่อนใช้
๓. ไม่นำเครื่องมือชำรุดมาใช้งาน อาจจะทำให้ทำงานไม่ได้ผลและอาจเป็นอันตรายได้
๔. ใช้เครื่องมือให้ตรงกับประเภท
๕. ใช้เครื่องมืออย่างระมัดระวัง เพราะเครื่องมือบางชนิดมีส่วนที่แหลมคม
๖. ไม่ควรนำเครื่องมือมาเล่นหรือหยอกล้อกัน

การดูแลและเก็บเครื่องมือเกษตร

๑. ทำความสะอาดเครื่องมือเกษตรหลังจากใช้งานเสร็จแล้วทุกครั้ง
๒. เครื่องมือที่มีคม เช่น จอบ เสียม กรรไกรตัดหญ้า ควรลับให้คมอยู่เสมอ
๓. เครื่องมือที่เป็นโลหะ ควรทาน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม
๔. ไม่ควรวางเครื่องมือไว้กลางแดด กลางฝน เพราะจะทำให้เกิดสนิมได้ง่าย
๕. เก็บเครื่องมือให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการหยิบใช้